

Natyra half augustus dit jaar op pcfruit. Toen hadden de appels nog twee maanden tijd om voldoende te kleuren.

SQ159, EEN RAS MET MOGELIJKHEDEN VOOR BIOLOGISCHE TEELT EN IPM

Een ras dat zonder twijfel in aanmerking komt om in de toekomst een plaats in ons assortiment in te nemen is SQ159. In dit artikel willen we dieper ingaan op de eigenschappen van dit ras. Daarnaast belichten we ook de manier waarop wij nieuwe appelrassen beoordelen in de Proeftuin pit- en steenfruit (pps). – *Jef Vercammen, pcfruit*

Jonagold/Jonagored blijft in België met een aandeel van bijna 60% het hoofd ras bij appel, ook bij de biologische fruitteilers. Eén hoofd ras heeft als nadeel dat een slechte oogst (nachtvorst, beurtjaren ...) of slechte prijzen een veel grotere impact heeft op het inkomen van de fruitteiler en op onze marktpositie dan wanneer het risico gespreid is over meerdere rassen. De laatste jaren zijn al wel een aantal nieuwe rassen aangeplant, zoals Kanzi/Nicoter, Belgica, Greenstar/Nicogreen en Joly Red, maar in vergelijking met Nederland blijven wij in België ver achter met de aanplant van nieuwe rassen.

Rassenonderzoek appel

Rassenonderzoek bij appel is een van de belangrijkste onderzoeksdomeinen in de Proeftuin pit- en steenfruit. Ieder jaar worden verschillende nieuwe appelrassen aangeplant in een eerste screening. Deze zijn afkomstig van over de hele wereld. Van elk ras worden tien bomen opgeplant op M9, waarvan er zes volgens

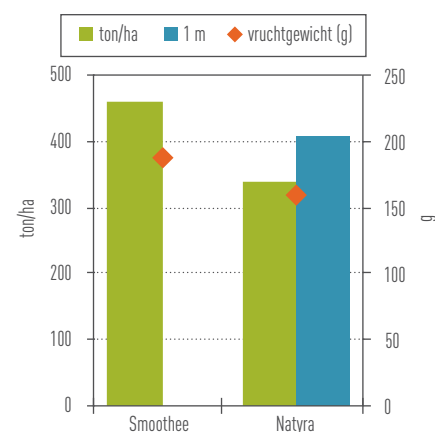
het gangbare fungicidenschema (IPM) behandeld worden. Vier bomen worden enkel tegen schurft behandeld bij een zeer zware infectie (2 tot 4 keer per jaar). Op dit perceel wordt niet gespoten tegen

..... SQ159 is momenteel het beste schurftresistente ras in ons rassenonderzoek.

witziekte, bewaarziekten en vruchtboomkanker. Op deze bomen kan de ziektegevoeligheid beoordeeld worden. Als vergelijking worden steeds Jonagored en Golden Reinders mee opgeplant. Voor de schurftresistente rassen worden ook vijf bomen geplant op een biologisch perceel, waar enkel biologische middelen zoals koper en zwavel worden gespoten. Alle waarnemingen gebeuren volgens de Eufri Descriptor List. Jaarlijks wordt een

rapport naar de veredelaars/eigenaars gestuurd.

In de eerste screening wordt niet chemisch maar enkel handmatig gedund. Er worden ook geen gibberellines gespoten tegen verruwing. Verder wordt er weinig of niet uitgebogen om de natuurlijke

Figuur 1 Opbrengstgegevens SQ159 (plantjaar 2006) - Bron: pcfruit 2007-2017

boomvorm van het nieuwe ras te kunnen beoordelen. Bij droogte kunnen we irrigeren en bij lentenachtvorst kunnen we beregenen. Op deze manier zijn we zeker dat de bomen snel in productie komen en dat we ieder jaar een productie hebben.

Na drie tot vier productie jaren wordt een eerste selectie gemaakt. Rassen die niet voldoen, worden gerooid. Van de beste rassen worden in een tweede en derde fase 40 tot 120 bomen aangeplant. Afhankelijk van het ras gebeuren hier proeven voor de verbetering van de vruchtzetting, chemisch dunnen, bemesting, vruchtkwaliteit, opkweek en snoei ... Het uitein-

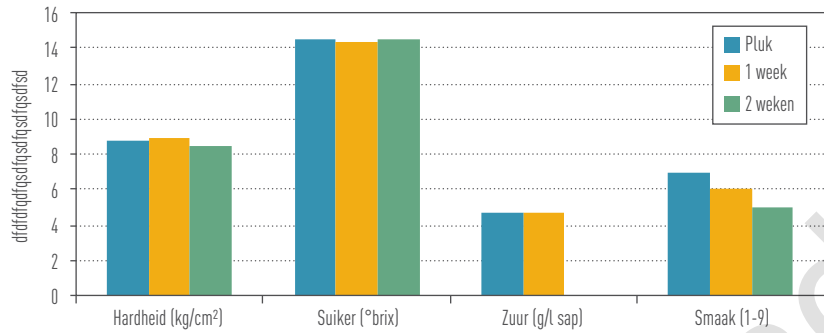

Tijdens de opendeurdag pitfruit werd de opbrengst van Natyra vergeleken met die van Smoothie. De laatste 10 jaar haalde het daar 74% van.

delijke doel is een technische handleiding op te stellen voor de telers.

SQ159

SQ159 is een kruising van Elise met een schurftresistent ras uit Nederland (WUR-Wageningen). Het is een harde, zoete appel met een donkerrood gestreepte blos en een zeer goede smaak. In smaaktesten, zowel bij ons als in het buitenland, zit SQ159 steeds in de top 3. Het pluktijdstip valt in de tweede helft van oktober, tegelijkertijd met Braeburn. Om voldoende gekleurde vruchten te hebben is plukken in twee keer nodig. Het is een matig productief ras met een eerder kleine vruchtmaat (figuur 1). De houd-

Figuur 2 Vruchtkwaliteit SQ159 (plantjaar 2006) - Bron: pcfruit 2016

baarheid en het uitstalleven zijn goed (figuur 2).

SQ159 is een schurftresistent ras (vf) en bovendien weinig gevoelig voor witziekte. In Nederland is de vf-resistentie op één perceel wel doorbroken. Dit is wel gebeurd op een perceel waar helemaal niet tegen schurft werd gespoten. Daarom raden we aan om schurftresistente rassen bij zeer zware schurftinfecties toch te behandelen. Op deze manier kan de doorbraak van de vf-resistentie voorkomen worden. SQ159 is wel zeer gevoelig voor vruchtboomkanker. Volgens onderzoek in Klein-Altendorf (Duitsland) zou een tussenstam van Golden dit probleem reeds voor een groot deel kunnen oplossen. In 2016 werden er voor de eerste maal ook infecties van bacterievuur vastgesteld bij laat geplante bomen.

SQ159 heeft een zwakke groeikracht. Daarom worden de bomen best niet te hoog geplant. Er wordt best vertrokken

met licht vertakte bomen op een sterkere selectie van M9 (Nic29 of Pajam 2). Door de slanke groei kunnen de bomen dichter geplant worden (80 cm tot 1 meter in de rij). Het is nodig om de bomen slank te houden en te prikkelen tijdens het snoeien. Om na het planten een goede start te bekomen, wordt er best voor het planten champignonmest ingewerkt (40 kg NT/ha), gevolgd door een beperkte N-gift (20 kg N/ha) in het voorjaar. Kort na het planten moet er een kieserietbemesting uitgevoerd worden om magnesiumgebrek te voorkomen.

SQ159 is momenteel het beste schurftresistente ras in ons rassenonderzoek. Het heeft zeker het potentieel om zijn plaats op te eisen zowel binnen de biologische teelt als binnen de geïntegreerde teelt. ■

Dit onderzoek werd gerealiseerd met GMO-steun

NATYRA/MAGIC STAR

Voor de biologische teelt is SQ159 vrij beschikbaar en worden de vruchten verkocht onder de merknaam Natyra. In het voorjaar van 2017 werd SQ159 ook geïntroduceerd in de geïntegreerde teelt onder de merknaam Magic Star. Het ras wordt door drie grote telers op grote schaal geplant en gecommercialiseerd door Colruyt.

